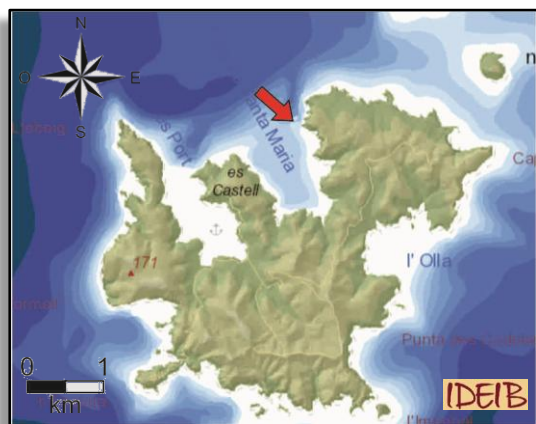

CA01TE

774001

Cova estructural de la Cova Blava

Situació

Municipi: Palma

Coordenades UTM
(31N ETRS89): X: 495315
Y: 4334587

Dificultat i durada

10 min

Accés

La Cova Blava es troba als voltants de la Cala de Santa Maria de l'illa de Cabrera Gran, a l'arxipèlag de Cabrera, per la qual cosa l'accés es pot fer únicament per mar.

Des del port de Cabrera és a només 10 minuts.

Interès principal

Tectònic

Interès secundari

Estratigràfic, paleontològic

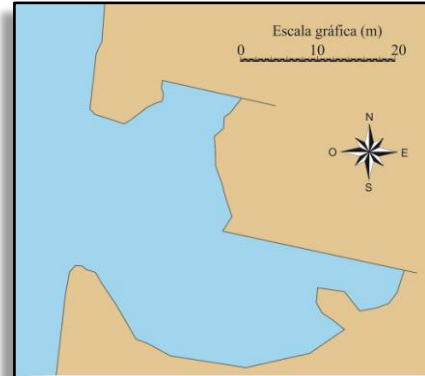
Descripció de la localitat

De totes les coves que té l'arxipèlag de Cabrera, la Cova Blava és la més coneguda, ja que és l'única l'accés de la qual està permès als turistes que visiten el Parc i és una parada habitual dels ferris que hi transporten els visitants.

El seu nom és a causa del color blau turquesa que adquireixen les aigües de la cova quan la llum del sol hi incideix.

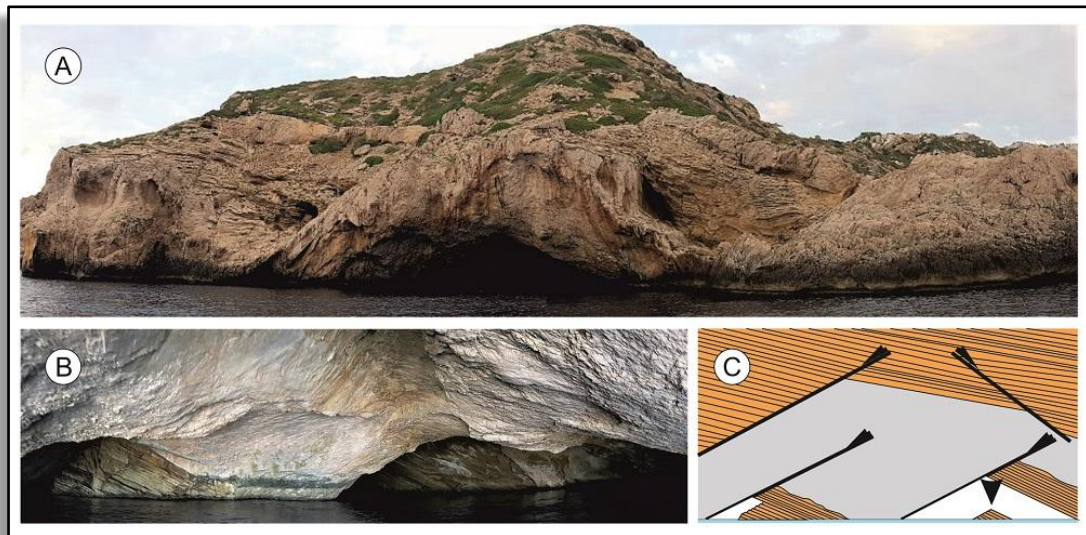
Es tracta d'una cova litoral amb una clara influència estructural. Aquest tipus de coves s'originen a partir d'estructures tectòniques (plecs o falles), que afavoreixen l'erosió diferencial. Per aquesta raó les seves parets o sostres corresponen a plans d'estratificació o falla (presenten parets llises).

Pla en planta de Sa Cova Blava. (modificat de A. Martínez, 2015).

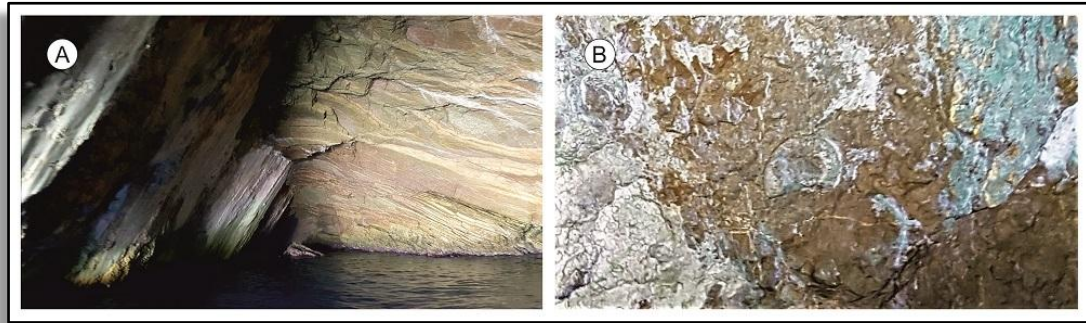
En el cas de la Cova Blava, l'estructura d'aquesta és complexa i encara que exteriorment s'hi observa una única obertura, l'interior ens revela que ens trobem davant dues galeries paral·leles. Una d'aquestes, l'esquerra, de desenvolupament escàs i l'altra, de poc més del centenar de metres de longitud.

La morfologia de les dues galeries és similar, en forma de tenda de campanya, en la qual la paret septentrional correspon a un pla de falla desenvolupat en calcàries massives i la paret meridional, a plans d'estratificació d'unes margocalcàries groguenques (vegeu-ne l'esquema idealitzat).

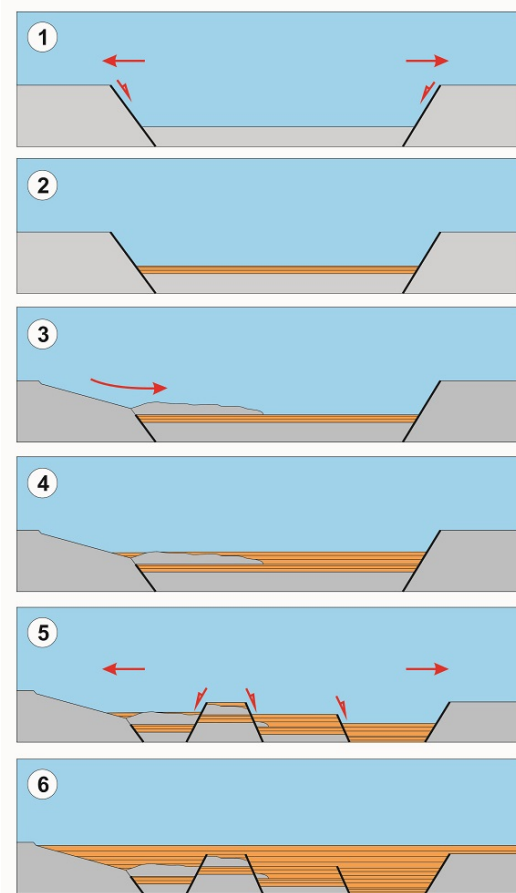

A) Panoràmica general de la Cova Blava, amb la seva entrada en forma d'arc. B) Panoràmica de l'interior, que mostra les seves dues galeries.
C) Esquema idealitzat de l'estructura de la cova, en la qual es veuen els diferents elements geològics origen de la cavitat.

Mentre que les calcàries massives són aparentment estèrils en fòssils, les margocalcàries estratificades contenen abundants fòssils d'ammonits, un tipus de mol·luscos extints, molt típics de les mars del juràssic (200-145 Ma). Aquests poden ser observats al sòtil de la cova, on els estrats han quedat nus.

A) Vista de la galeria major de la Cova Blava, que mostra la intersecció entre un pla de falla (a l'esquerra) i els plans d'estratificació de les margocalcàries (a la dreta). En el fons, un bloc caigut del sostre que il·lustra el seu procés de formació. B) Un dels fòssils d'ammonits visibles al sòtil de la mateixa galeria.

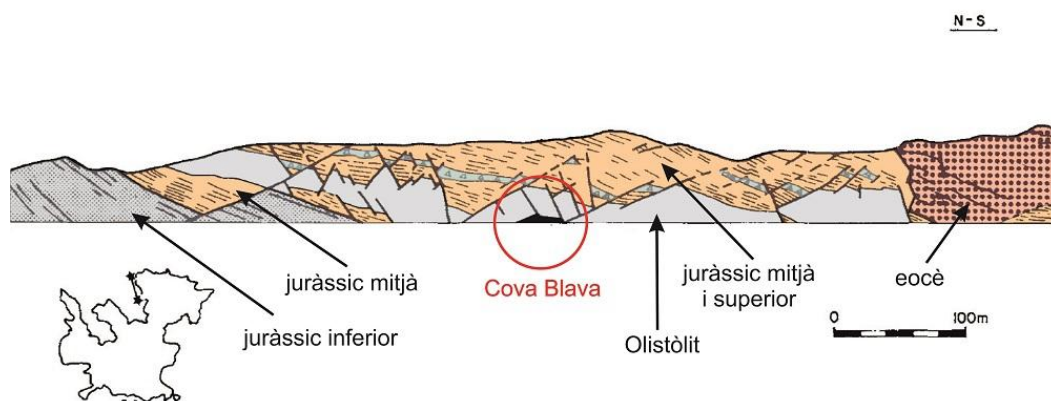
Esquema idealitzat de l'evolució del fons marí durant el juràssic a la zona que avui dia és Cabrera.

Al marge de les característiques de la mateixa cova, la geologia que ha donat peu a la seva formació és rellevant i complexa a parts iguals.

Al contrari que la gran majoria de falles presents a les roques de les Balears, producte de la formació de les illes, les falles que podem observar al lloc es varen formar molts milions d'anys abans, quan el territori formava part d'un fons marí.

Fa 200 Ma, l'àrea que avui dia són les Illes Balears corresponia a un fons marí poc profund, en el qual es varen formar les calcàries massives, abans comentades, del juràssic inferior. A finals d'aquest interval, l'activitat tectònica va començar a ser patent, enfonsant-se notablement el fons en algunes zones, que varen passar a ser mars profundes. Aquest procés va generar nombroses falles i pendents, que cada vegada eren més inestables. En algun moment del juràssic mitjà (fa uns 165 Ma), una gran massa de calcàries del juràssic inferior va col·lapsar i va generar una enorme allau que es va dipositar damunt els sediments d'aigües profundes del mateix juràssic mitjà. Als materials fets lliscar se'ls denomina olistòlits i són molt freqüents a Cabrera.

Durant la resta del juràssic, capa a capa, els sediments varen acabar per fossilitzar les restes d'aquella allau, al mateix temps que noves falles es formaven i fracturaven els materials preexistents. Finalment, molts milions d'anys més tard, fa 25 Ma, una nova etapa d'intensa activitat geològica coneguda com a orogènia alpina aixecaria tots aquests materials i els situaria damunt la mar.

La geologia de la Cova Blava i els seus penya-segats. Observeu com l'entrada de la cova es correspon amb part del dipòsit generat per una allau submarina del juràssic (olistòlit), que durant aquest període va ser fracturat per falles i aixecat per sobre el nivell de la mar per l'orogènia alpina. Esquema modificat de Sabat & Santanach (1984).

Finalment, cal destacar que la superfície de falla que podem veure a la cova presenta nombroses estries i marques que ajuden els geòlegs a conèixer la direcció i el sentit de moviment d'aquesta. La superfície polida de la falla és denominada mirall de falla.

Per a saber-ne més

SÀBAT, F.; SANTANACH, P., 1984. Tectònica extensiva d'edat juràssica a l'illa de Cabrera (Balears). *Acta Geològica Hispànica*, 19: 227-234.

Recomanacions

Es recomana dur banyador i crema solar.

No oblideu fer l'itinerari d'Interès Geològic Marítim de l'illa de Cabrera Gran o l'itinerari d'Interès Geològic Terrestre.